

Erasmus beszámoló: Svédország

Stockholm School of Economics

2019/2020 őszi

Egy ős Stockholmban

Bevezetés

A Budapesti Corvinus Egyetem gazdálkodási és menedzsment alapszakos, harmadéves hallgatójaként lehetőségem volt 2019/2020 őszi félévét Stockholmban, Svédország fővárosában tölteni Erasmus program keretein belül. A szemeszterre elnyertem a Campus Mundi ösztöndíjat, ami jelentős anyagi segítséget jelentett számomra a program során. Ebből adódóan Erasmus zero grant támogatási szerződést kötöttem, így más támogatásban nem részesültem ez alatt az időszak alatt.

A beszámoló célja, hogy néhány hasznos tanáccsal, információval lehessek azok segítségére, akik a jövőben szeretnének Erasmus program keretein belül a Stockholm School of Economics-on tanulni. Az intézményt Skandináviában a legjobb, és az egész világon a 13. legjobb business schoolként tartják számon, így az egyik legmegfelelőbb döntés azok számára, akik Erasmus tanulmányúton gondolkoznak. A célegyetem kiválasztása során nagyon fontos szempont volt számomra, hogy olyan gyakorlatias képzési rendszerben vehessek részt, ami hozzájárul a későbbiekben a versenyképességemhez a munkaerőpiacon. Úgy érzem, hogy a Stockholm School of Economics (SSE) a legjobb döntés volt.

A továbbiakban kifejttem, hogy a félév során milyen tapasztalatokkal, élményekkel gazdagodtam, és kitérek arra is, hogy milyen nehézségekkel találkoztam. Remélem, hogy a beszámoló sokak számára jelenthet segítséget még a jövőben.

Stockholmról dióhéjban

Stockholm Svédország fővárosa, egyben legnagyobb városa. 14 szigetre épült, amik között a közlekedés összesen 54 hídon lehetséges, így Stockholm „Észak Velencéjeként” is ismert. Itt található a svéd királyi család rezidenciája is. Alapvetően két részre osztható, a déli és az északi városrészt a Gamla Stan (Óváros) köti össze. A városvezetés mindig kiemelt fontosságúként kezelte azt, hogy csupán a terület 1/3-a legyen beépítve; 1/3-án zöld terület, 1/3-án pedig víz található, így bármerre indultok, valószínűleg néhány perc séta után egy parkra vagy egy kikötőre bukkantok. A várost sokan a Szilícium-völgyhöz hasonlítják rengeteg tech startupjának köszönhetően, emellett pedig több, globális szinten is jelentős nagyvállalatnak ad otthont. Ki ne ismerné a H&M-et, vagy például az Ikeát? (Igen, a svéd húsgolyó a fővárosban még az ikeáznál is jobb, de erre visszatérek a későbbiekben.) Svédország az üzleti szféra mellett a zeneiparban is kiemelkedik, olyan sztárokat adott a világnak, mint Avicii, Basshunter, a Swedish House Maffia vagy végül, de nem utolsósorban az Abba. Utóbbi számára egy múzeumot is létrehozott a fővárosban, ami kedvelt turistalátványosság. Stockholmban rendezik meg minden évben a Nobel-díjátadó gálát is. A stockholmi metró a világ legnagyobb „ingyenes”, legalábbis vonaljeggyel látogatható galériája, igazi művészeti csodák találhatók itt. A beszámoló végén található fotók között kiemelem a személyes kedvencemet.

A város legfőbb turisztikai látványosságai közé tartozik a Gamla Stan (Óváros), ahol gyönyörű, színes épületek közt barangolhatunk a macskaköves kis utcákon. Közvetlenül emellett helyezkedik el a Városháza és a Királyi Palota is. A várost érdemes hajóról is megcsodálni, menetrend szerint közlekedő jártok is biztosítottak, emellett a szigetvilág legszebb helyei, az úgy nevezett Archipelago külön turistahajókkal is megközelíthetők. Múzeumok közül kiemelkedő a Fotografiska, ahol kortárs fotóművészek alkotásait

csodálhatják meg az érdeklődők, a Vasa Museum, aminek középpontjában egy több mint 300 éves vikinghajó áll, vagy a Skansen, ami a svéd vidéki életet bemutató szabadtéri múzeum. Végtelenségig tudnám sorolni, ám az egyéb csodákról érdemes a Trip Advisoron is tájékozódni kiutazás előtt.

Kultúra

Nem, nem minden svéd szőke és magas. És nem, nincs minden sarkon Ikea. Az utóbbi engem is meglepett, ugyanis amikor megérkeztem, és felfedeztem, hogy a Svédországban megszokott módon függöny nélkül kaptam a földszinti, közvetlenül a bejárat mellett lévő szobámat, szerettem volna pótolni a hiányosságot- ehhez körülbelül egy órát kellett utaznom, hogy találjak egy Ikeát, de megérte. És csak hogy még egy sztereotípiát megdöntsek: nem, nem eszik mindenki lazacot és kaviárt egy átlagos kedden reggelire, sem húsgolyót ebédre. Annak ellenére, hogy egyébként isteni. A húsgolyót ajánlom a Traditional nevű, Óvárosban található étteremben kipróbálni- megéri.

Mindenesetre azt meg kell hagyni, hogy a svédek rendkívül büszke nép a megdöntött sztereotípiák ellenére is. Legyen szó akár az Angry Birdsről vagy A tetovált lányról, mindenképp nagy mosollyal hirdetik, hogy igen, ez az övék (kb. mint amikor egy magyart kérdeztek a Rubik-kockáról, vagy a Csabai kolbászról.) Mindannyian egy kissé ridegek először, ám ha megtörik a jég, ugyanolyan közvetlenek és kedvesek, mint bárki, akit ismertek.

Oktatás

Ahogy a bevezetőben is említettem, az oktatás is tökéletesen megállja a helyét: A leghíresebb felsőoktatási intézmények közé tartozik a Karolinska Institute (orvosi egyetem), a Royal Institute of Technology (műszaki egyetem), illetve a beszámolóm alapját képező Stockholm School of Economics is. Az országban a felsőoktatás ingyenesen biztosított mindenki számára, sőt, az Európai Unió és Svájc állampolgárai is ugyanolyan lehetőségekkel indulnak, mint a svédek. Az oktatásban nagy hangsúlyt fektetnek a gyakorlatiasságra: volt olyan tárgyam, ahol a jegy felét valós, svéd cégekkel folytatott projektmunka jelentette (többek közt például az Ericsson is a partnervállalatok között volt). Ám néhány dolog nem változik: Amikor az itthon, a Corvinuson ötödik félévüket végző barátaimmal beszélgettem, büszkén és meglepődve tapasztaltam, hogy kontrollingból például abból a könyvből tanultak ők is, amelynek legújabb kiadásának társszerzői között volt az én tanárom is.

Az egyetem tanítási nyelve az angol, így erasmusoként sem éreztem azt, hogy a svéd diákoktól különállóként lettünk volna kezelve: nagyrészt ugyanazokat a tárgyakat vehettük fel, és ugyanazokra az órákra jártunk. A félév két negyedévre volt osztva, és negyedévenként kettő, egyenként 7,5 kreditet érő tárgyat kellett elvégeznem. Ez kevésnek tűnhet, ám higgyétek el, nem volt időm unatkozni. Rengeteg a csoportmunka, a beadandó, és a prezentáció, emellett elvárt, hogy a kötelező irodalmat valóban óráról órára olvasd, és napra kész legyél a tanultakkal kapcsolatban. Nem volt ritka az órákon egy-egy vitatéma megbeszélésre bocsájtása, és az aktivitás is elvárt, akár előadásokon is meghallgatják a véleményed, és kíváncsiak is rá. Én a félév során 5 tárgyat teljesítettem: ezek az Introductory Swedish, a Management: Operations, a Marketing Theory, a Marketing in Practice, illetve a Performance Measurement and Business Control voltak.

Én személy szerint a tanulásra szánt időm nagy részét az egyetemi könyvtárban töltöttem, ám voltak más opciók is. Egyrészt az egyetem mellett közvetlenül található Stadsbiblioteket, ami a városi könyvtár: ezt úgy képzeljétek el, mint amikor a Szabó Ervin Könyvtárba ültök be tanulni, mert nem találtok máshol szabad helyet (talán még menőbb). C tervként pedig még mindig ott volt a Stochkolm University könyvtára, ami a kollégiumomhoz nagyon közel helyezkedett el, és szintén minden adottság megvolt ahhoz, hogy felkészülhessek egy sikeres vizsgára.

Szórakozás

Stockholm „bulinegyede” az úgy nevezett Stureplan környékén található. A legnépszerűbb bárók és szórakozóhelyek itt helyezkednek el, a diákok körében ezek közül a legkedveltebb a Solidaritet, a Sturecompagniet és a SpyBar voltak, csak hogy kiemeljek néhányat. A legtöbb helyre listára való feliratkozással a belépés éjfélig ingyenes, erre külön telefonos alkalmazás (Keyflow) segítségével lehet jelentkezni sok esetben. Ettől eltekintve a környéken viszonylag drága minden, főként az alkohol tartalmú italok, ezeknek a forgalmazása rendkívül erősen szabályozott egyébként is. Külön alkoholboltokban (Systembolaget) lehet csak hozzájutni bármihez is, illetve bárókban, éttermekben.

A filmszínházak rajongóinak jó hír, hogy a stockholmi mozikban minden filmet eredeti nyelven játszanak, svéd felirattal, így az ott tartózkodásomkor megjelenő új Joker film például az erasmusos diákok számára is elérhető volt első kézből.

Utazás

Budapestről a legjobb ár-érték arányt nézve WizzAirrel lehet eljutni Stockholmba, már 10.000-20.000 Ft között ki lehet fogni oda-vissza járatokat. Ezek a gépek Stockholm Skavsta repterre érkeznek. A név megtévesztő, ugyanis a reptér a Stockholmtól 1,5 órára lévő Nyköping település mellett található, innen a fővárost busszal érdemes megközelíteni, amire a menetjegy ára 5000 Ft környékén mozog. Ezen kívül a Norwegian Airlines indít még járatokat Stockholmba, magasabb áron, viszont ezek az Arlanda repterre érkeznek, ami csupán 15-30 percre található a városközponttól. A tömegközlekedés viszonylag drága, havi 18.000 Ft körül tudtok diákbérletet venni. Itt fontos megjegyezni, hogy a tömegközlekedés nagyon jól kiépített, a havi bérlettel (ú.n. SL kártya) 4 metróvonal, busz stb. is használható.

Stockholmból rendkívül egyszerűen megközelíthető több egyéb, izgalmas északi célpont is. Ilyen például Riga, Tallinn, de akár Szent Pétervár is. Hajóval érdemes menni, hiszen rendkívül költséghatékonyan néhány óra, akár egy éjszaka alatt is elérhetőek ezek a helyek. Rigában például egy kétnapos kiránduláson voltunk 4 fős hajókabinban mindössze 5000 Ft-ért. Bakancslistás helynek számít még a svéd Lappföld, ahova az egyetem is szervez egy hetes buszos túrát, vagy a norvégiai fjordok is.

Szállás

A külföldi diákok számára két opciót kínál az egyetem: ezek a Saltis és a Lappis. Az előbbibe nehezebb bekerülni (azt, hogy mi alapján történik a helyek kiosztása, senki sem tudta pontosan megmondani, ám a tapasztalatok alapján azt mondanám, hogy ide nagyrészt a messzebről érkezőket és a CEMS-en tanulókat szállásolták el). Ez a kollégium közvetlenül az egyetem mellett található és kétféle szobatípust ajánl: egy fős szobákat fürdőszobával és

konyhasarokkal 6000-6200 koronáért (kb. 190.000 Ft), illetve két fős szobákat ugyanígy konyhával és fürdőszobával 4000-4500 koronáért (kb. 130.000 Ft). A Lappis nevű kollégium, ahol én is laktam kicsit messzebb helyezkedik el, de szerintem ez sem vészes, kb. 15 perc alatt elérhető az egyetem busszal és a legközelebbi metrómegálló is 10 perc sétára található. Ennek a havi díja 4693 korona volt (kb. 150.000 Ft). Saját szobám volt fürdőszobával, a konyha viszont közös használatú volt a folyosón lakókkal. Összességében én teljesen elégedett voltam ezzel az opcióval. Ha valamilyen oknál fogva nem sikerül szállást kapni az egyetemtől (előfordulhat, hiszen nem vállalnak garanciát érte, hogy elhelyezik kollégiumokban az ide érkező cserediákokat), akkor sem kell kétségbe esni. Én először nem kaptam kollégiumi helyet, visszamondásnak köszönhetően lett mégis, de így volt lehetőségem feltérképezni az egyéb opciókat. A Lappis Market nevű Facebook csoportban például sokan adják ki saját szobáikat is (nemcsak Lappis, hanem egész Stockholm területéről érkeznek ide hirdetések diákbarát áron). Két spanyol barátnőm példájából okulva pedig akkor sem lehetetlen szállást találni, ha úgy érkezel oda, hogy semmi sincs kilátásban. Ők például nem kaptak kollégiumot, az érkezésük napján felkeresték a Housing Office-t, ahol az ott dolgozók rögtön segítettek, és már aznap este elhelyezték őket egy, az iskolához tartozó, de nem kifejezetten külföldi diákok számára fenntartott szálláson. Ezt azért nem ajánlom kipróbálni, de a tanulság, hogy végső esetben is van remény.:)

Költségek

Svédország Európa legfejlettebb gazdaságai közé tartozik, ez nemcsak a fizetések, de a költségek színvonalán is meglátszik. Sajnos az itthoninál legalább kétszer drágább árakra lehet számítani egy átlagos bevásárlás során, egy átlagos önkiszolgáló éttermi ebéd vagy a sarki gyrosos is 100 korona (kb 3000 Ft) körül mozog. Az éttermek árazása eltér vacsora- és ebédidőben, egy vacsora sokkal drágább lehet. Egy közepes helyen körülbelül 6.000-10.000 Ft körül jön ki. Ahogy az előzőekben említettem, a közlekedés, a szállás és a szórakozás is meglehetősen magas költségeket jelent, amikkel érdemes előre számolni.

Összefoglalás

Összességében a Svédországban töltött félévem hatalmas élmény volt, amit jobb esetben az unokáimnak, rosszabb esetben majd a 15 macskámnak fogok mesélni 50 év múlva is. Amellett, hogy rengeteget tanultam és gyakorlati tapasztalatokkal is gazdagodtam, csodálatos barátokat szereztem a világ minden tájáról, utaztam, és mindaz, amit átéltem, teljesen megváltoztatta a világhoz való hozzáállásomat. Sokkal nyitottabban, magabiztosabban érkeztem haza, megtanultam önállóan élni és felelősséget vállalni. Sok mindent átértékeltem a jövőmmel kapcsolatban, van olyan pont, amivel kapcsolatban teljesen más a véleményem most, mint kiutazásom előtt, ám az biztos, hogy ha újból lehetőségem adódna Erasmus félévre menni, semmit nem csinálnék másképp. Hálás vagyok mindazért, amit átélhettem, és remélem, hogy utánam még nagyon sokan tapasztalhatják meg ezt a hihetetlen élményt a jövőben is, amit a Stockholm School of Economics jelent. Büszke vagyok, hogy itt lehettem diák, ha csak egy fél évig is, és őszintén remélem, hogy a jövőben még lesz alkalmam visszatérni ebbe a csodás városba. Már most hiányzik minden.:)

